СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ РАУФА АБЛЯЗОВА

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ»

1 Загальні відомості про навчальну дисципліну і викладача:

Спеціальність	051 Економіка
Освітньо-наукова програма	Економіка
Освітній ступінь	Доктор філософії з економіки
Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Рік, семестр вивчення	1 рік, 2 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 18 год.
	Практичні / семінарські – 18 год.
	Самостійна робота - 26 год.
Вид індивідуального завдання	реферат
Форма підсумкового контролю	залік
Кафедра (назва, № кабінету, корпоративна e-mail)	Кафедра маркетингу, фінансів, банківської справи та страхування kaf-mark@suem.edu.ua
Дні занять	Відповідно до розкладу
Консультації	Відповідно до графіку консультацій
Викладач (ПІП, науковий ступінь, вчене звання):	Бойко Олена Володимирівна, д.е.н., професор
Профіль викладача: Google Scholar: ORCID:	
Контактні дані (телефон, e-mail)	boiko@suem.edu.ua

2 Опис навчальної дисципліни:

Анотація:	В дисципліні розглядаються теоретичні засади економічної безпеки, її сутність та складові.; розкриваються роль і місце економічної безпеки в економічній системі національної економіки, загрози економічній безпеці держави та її індикатори, сутність та оцінка рівня фінансової безпеки держави, проблеми бюджетної, податкової, боргової, грошово-кредитної, валютної та банківської безпеки; висвітлені інвестиційна складова економічної безпеки та механізм її реалізації, інвестиційна політика у гарантуванні економічної безпеки в Україні; розглядаються сутність, передумови та чинники зміцнення економічної безпеки національної економіки, стратегія та механізми її забезпечення; визначаються основні складові політики забезпечення економічної безпеки держави, її інституційні засади та завдання, у тому числі в контексті глобалізаційних процесів.
Мета та завдання:	***Мета***: формування професійних компетентностей щодо визначення та аналізу національних економічних інтересів, загроз економічній безпеці та механізмів щодо її забезпечення; вивчення прикладних особливостей застосування методів та засобів захисту інформації щодо управління інформаційною безпекою. ***Завдання***: розкриття теоретико-методологічної сутності економічної безпеки як категорії, міжнародної безпеки та національної економічної безпеки; формування теоретичних знань та практичних вмінь щодо визначення національних економічних інтересів та національних економічних загроз; формування теоретичних знань та практичних вмінь щодо визначення та застосування методів економічної безпеки на рівні держави та підприємства; формування теоретичних знань та практичних вмінь щодо застосування механізму стратегічного забезпечення системи управління економічною безпекою підприємства.
Мета орієнтована на формування у здобувачів таких компетентностей:	ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК06. Здатність до здобуття глибинних знань з економіки, засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану знань з економіки, оволодіння термінологією з сучасного наукового досвіду. СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

	СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей.
Результати навчання (відповідно до освітньо-наукової програми):	РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напряму. РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи. РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. РН09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.
Очікувані результати навчання:	Вивчивши курс аспірант повинен ***знати***: - сутність та зміст поняття «економічна безпека»; - сутність та зміст методів економічної безпеки; - механізм стратегічного забезпечення системи управління економічною безпекою; - методи оцінювання та забезпечення ринкової безпеки національної економіки; - засобі та моделі запобігання негативному впливу тіньової економіки та недружнього поглинання на функціонування та розвиток національної еокномікі; Вивчивши курс аспірант повинен ***вміти***: - визначати зміст міжнародної безпеки та характеризувати її правове забезпечення; - визначати зміст національної економічної безпеки та характеризувати її правове забезпечення; - вміти визначати сутність національних економічних інтересів та здійснювати їх класифікацію; - визначати сутність національних економічних загроз та здійснювати їх класифікацію; –визначати сутність та зміст економічної безпеки підприємства; - обґрунтовувати функціональні складові економічної безпеки підприємства та застосовувати індикатори її визначення та способи забезпечення такої безпеки; використовувати передовий зарубіжний досвід в сфері забезпечення економічної безпеки бізнесу та держави.

3 Перелік тем:

Змістовий модуль 1. Інформаційна безпека економічних систем

Тема 1. Сучасні методи управління інформаційною безпекою

Основні аспекти інформаційної безпеки економічних систем. Поняття інформаційних загроз та їх види. Принципи побудови системи інформаційної безпеки. Основні положення теорії управління у сфері інформаційної безпеки. Методологічні підходи до дослідження систем управління інформаційною безпекою. Методологічні підходи до побудови систем управління інформаційною безпекою.

Тема 2. Системний аналіз інформаційної безпеки

Основи системного аналізу інформаційної безпеки. Моделювання у системному аналізі інформаційної безпеки. Вимоги основних міжнародних стандартів у сфері інформаційної безпеки та стан їх впровадження в Україні. Створення систем управління інформаційною безпекою відповідно до вимог стандартів в сфері ІБ. Використання стандартів інформаційної безпеки при моніторингу та аудиті систем управління ІБ. Оцінка ефективності менеджменту безпеки інформаційних технологій та бізнес-процесів.

Тема 3. Механізми реалізації інформаційної безпеки

Властивості інформації з точки зору проблематики її захисту. Ризики порушення політики інформаційної безпеки. Вимоги щодо безпеки системи, ризики безпеки. Політика інформаційної безпеки. Аналіз моделей безпеки ІКС. Загальні моделі ІБ. Інструменти забезпечення інформаційної безпеки. Програмне забезпечення для вирішення питань із захисту інформаційних ресурсів. Технології здійснення моніторингу інформаційної безпеки.

Тема 4. Інформаційна безпека окремих економічних систем

Організація систем захисту інформації економічних систем. Інформаційна безпека систем на макроекономічному рівні. Інформаційна безпека автоматизованих банківських систем. Інформаційна безпека електронної комерції.

Змістовий модуль №2 Комплексне забезпечення економічної безпеки

Тема 5. Національна економічна безпека: визначення, зміст та правове забезпечення

Основні поняття та принципи національної безпеки. Складові економічної безпеки. Основні принципи забезпечення національної безпеки. Основні види національної безпеки України за суспільними сферами функціонування. Об'єкти і суб'єкти національної безпеки. Правове регламентування економічної безпеки в Україні. Принципи політики національної безпеки України. Основні функції суб'єктів забезпечення національної безпеки України.

Тема 6. Інтереси, загрози, методи оцінки національної економічної безпеки: сутність та класифікації

Сутність національних економічних інтересів. Класифікація національних економічних інтересів. Національні інтереси України.

Сутність загроз національній економічній безпеці. Класифікація загроз національній економічній безпеці. Загрози економічній безпеці України.

Методи оцінки економічної безпеки. Основні критерії забезпечення економічної безпеки. Показники економічної безпеки за класифікаційними ознаками. Методи експертної оцінки економічної безпеки: загальна характеристика та зміст.

Тема 7. Економічна безпека соціально-економічних систем

Економічна безпека підприємства: сутність і передумови формування. Організаційні техніко-технологічні основи економічної безпеки підприємства.. Інтелектуальна та кадрова складові економічної безпеки підприємства. Інформаційна безпека підприємства. Ринкова та зовнішньоекономічна безпека. Фінансова безпека. Політико-правова, силова та екологічна складові економічної безпеки підприємства. Ризик та його вплив на економічну безпеку підприємств. Зарубіжний досвід забезпечення економічної безпеки підприємств.

Тема 8. Економічна розвідка та безпека бізнеса

Структурно-функціональні складові економічної безпеки бізнесу. Методика оцінювання безпеки економічної безпеки бізнесу. Рейдерство як основна загроза безпеці економічних агентів. Бенчмаркинг в Україні та світі. Стратегічне керування підприємством. Антикризове керування підприємством. Інформація. Інтелектуальні власність. Комерційна таємниця. Економічна розвідка. Промисловий шпіонаж. Безпека банківських установ як виду бізнесу: оцінка та діагностика, шляхи зміцнення. Системи стратегічного вимірювання результативності бізнесу як вектор забезпечення економічної безпеки.

4 Тематика і плани лекцій

№ з/п	Назва теми	План лекції	Обсяг у годинах
1	Сучасні методи управління інформаційною безпекою	1. Основні аспекти інформаційної безпеки економічних систем. Поняття інформаційних загроз та їх види. Принципи побудови системи інформаційної безпеки. 2. Основні положення теорії управління у сфері інформаційної безпеки. 3. Методологічні підходи до дослідження систем управління інформаційною безпекою. 4. Методологічні підходи до побудови систем управління інформаційною безпекою.	2
2	Системний аналіз інформаційної безпеки	1. Основи системного аналізу інформаційної безпеки. Моделювання у системному аналізі інформаційної безпеки. 2. Вимоги основних міжнародних стандартів у сфері інформаційної безпеки та стан їх впровадження в Україні. 3. Створення систем управління інформаційною безпекою відповідно до вимог стандартів в сфері ІБ. 4. Використання стандартів інформаційної безпеки при моніторингу та аудиті систем управління ІБ. 5. Оцінка ефективності менеджменту безпеки інформаційних технологій та бізнес-процесів.	2
3	Механізми реалізації інформаційної безпеки	1. Властивості інформації з точки зору проблематики її захисту. 2. Ризики порушення політики інформаційної безпеки. 3. Вимоги щодо безпеки системи, ризики безпеки. Політика інформаційної безпеки. 4. Аналіз моделей безпеки ІКС. Загальні моделі ІБ. 5. Інструменти забезпечення інформаційної безпеки. 6. Програмне забезпечення для вирішення питань із захисту інформаційних ресурсів.	3

		7. Технології здійснення моніторингу інформаційної безпеки.	
4	Інформаційна безпека окремих економічних систем	1. Організація систем захисту інформації економічних систем. 2. Інформаційна безпека систем на макроекономічному рівні. 3. Інформаційна безпека автоматизованих банківських систем. 4. Інформаційна безпека електронної комерції.	2
5	Національна економічна безпека: визначення, зміст та правове забезпечення	1. Основні поняття та принципи національної безпеки. Складові економічної безпеки. 2. Основні принципи забезпечення національної безпеки. 3. Основні види національної безпеки України за суспільними сферами функціонування. 4. Об'єкти і суб'єкти національної безпеки. Правове регламентування економічної безпеки в Україні. 5. Принципи політики національної безпеки України. 6. Основні функції суб'єктів забезпечення національної безпеки України.	2
6	Інтереси, загрози, методи оцінки національної економічної безпеки: сутність та класифікації	1. Сутність національних економічних інтересів. Класифікація національних економічних інтересів. Національні інтереси України. 2. Сутність загроз національній економічній безпеці. Класифікація загроз національній економічній безпеці. Загрози економічній безпеці України. 3. Методи оцінки економічної безпеки. Основні критерії забезпечення економічної безпеки. Показники економічної безпеки за класифікаційними ознаками. Методи експертної оцінки економічної безпеки: загальна характеристика та зміст.	2
7	Економічна безпека соціально-економічних систем	1. Економічна безпека підприємства: сутність і передумови формування. Організаційні техніко-технологічні основи економічної безпеки підприємства. 2. Інтелектуальна та кадрова складові економічної безпеки підприємства. Інформаційна безпека підприємства. Ринкова та зовнішньоекономічна безпека. Фінансова безпека. 3. Політико-правова, силова та екологічна складові економічної безпеки підприємства. 4. Ризик та його вплив на економічну безпеку підприємств. 5. Зарубіжний досвід забезпечення економічної безпеки підприємств.	2
8	Економічна розвідка та безпека бізнеса	1. Структурно-функціональні складові економічної безпеки бізнесу. Методика оцінювання безпеки економічної безпеки бізнесу. 2. Рейдерство як основна загроза безпеці економічних агентів. Бенчмаркинг в Україні та світі. Стратегічне керування підприємством. Антикризове керування підприємством. 3. Інформація. Інтелектуальні власність. Комерційна таємниця. Економічна розвідка. Промисловий шпіонаж. 4. Безпека банківських установ як виду бізнесу: оцінка та діагностика, шляхи зміцнення. 5. Системи стратегічного вимірювання результативності бізнесу як вектор забезпечення економічної безпеки.	3
		Усього годин	**18**

5 Тематика семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми заняття	Обсяг у годинах
1	Сучасні методи управління інформаційною безпекою *Питання для обговорення* Основні аспекти інформаційної безпеки економічних систем. Поняття інформаційних загроз та їх види. Принципи побудови системи інформаційної безпеки.	2
2	Системний аналіз інформаційної безпеки *Питання для обговорення* Інформація, як об'єкт захищеності. Суб'єкти забезпечення інформаційної безпеки Форми протидії загрозам інформаційної безпеки. Організаційні заходи із забезпечення інформаційної безпеки.	2
3	Механізми реалізації інформаційної безпеки *Питання для обговорення* Концепція готовності до інцидентів і безперервності діяльності (ISO/PAS 22399:2007). Основа кібербезпеки і забезпечення безпеки кіберпростору. Організаційні передумови стратегії забезпечення безпеки кіберпростору.	3
4	Інформаційна безпека окремих економічних систем *Питання для обговорення* Використання методу SWOT- аналізу в оцінці інформаційної безпеки. Використання IBM QRadar SIEM в системі управління подіями інформаційної безпеки.	2
5	Національна економічна безпека: визначення, зміст та правове забезпечення *Питання для обговорення* Міжнародна безпека: визначення, зміст та правове забезпечення. Інформаційна політика та національна безпека.	2
6	Інтереси, загрози, методи оцінки національної економічної безпеки: сутність та класифікації *Питання для обговорення* Рівні економічної безпеки. Система національної безпеки. Нормативно-правове забезпечення національної безпеки.	2
7	Економічна безпека соціально-економічних систем *Питання для обговорення* Технології підтримки та прийняття рішень Моніторинг інформаційної безпеки бізнесу. Аудит інформаційної безпеки бізнесу. Методика проведення інструментальних перевірок.	3
8	Економічна розвідка та безпека бізнеса *Питання для обговорення* Вимоги до аудиту систем менеджменту та аудиту інформаційної безпеки інформаційних систем організації Бізнес-процеси та стандарти управління з їх оцінкою. Організація роботи бізнесу і процесний підхід. вимоги стандарту ISO/IEC 15504-4 до оцінки бізнес-процесів.	2
	Усього годин	**18**

6 Самостійна робота здобувача

№ з/п	Назва теми СРС	Обсяг у годинах
1	Національна безпека держави	5
2	Стратегічні комунікації у сфері національної безпеки	5
3	Економічна, інформаційна, кібербезпека держави	5
4	Взаємодія політики та медіа. Інформаційне забезпечення державної безпеки	5
5	Реалізація сучасних методів управління інформаційною безпекою	5
6	Стандарти при перевірці і оцінці систем управління інформаційної безпеки	1
	Усього годин	**26**

7 Індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ)

Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання передбачає підготовку реферату.

Теми рефератів

1. Економічна політика та економічна система держави.
2. Система забезпечення інформаційної безпеки України в умовах гібридної війни.
3. Функціональні складові економічної безпеки підприємства: сутність, індикатори, способи забезпечення.
4. Стратегічне забезпечення системи управління економічною безпекою підприємства.
5. Система управління економічною безпекою підприємств.
6. Способи управління безпекою ІТ.
7. Політика безпеки інформаційних технологій.
8. Загальна методологія оцінки безпеки інформаційних технологій.
9. Система управління організації як об’єкт дослідження.
10. Інформація як продукт захисту в інформаційній системі.
11. Методика обґрунтування прийнятих управлінських рішень з безпеки в організації.
12. Міжнародні документи в галузі інформаційної безпеки Нормативні документи з питань безпеки комп’ютерних систем в США.
13. Концепція та основні напрями забезпечення інформаційної безпеки.
14. Оцінка можливостей програми ГРИФ по перевірці стану інформаційної безпеки. організації.
15. Кращі практики створення політик безпеки від компаній IBM, Cisco Systems, Microsoft, Symantec і SANS.

8 Перелік запитань для підготовки до підсумкового контролю (залік)

1. Назвіть методики оцінки економічної безпеки підприємства.
2. Що таке «безпека»?
3. При якому з підходів поняття економічної безпеки підприємства розглядалося як захищеність його діяльність від негативних впливів зовнішнього середовища, а також здатність швидко усунути різноманітні загрози або пристосуватися до існуючих умов, не робить негативного впливу на його діяльність

4. Які визначення економічної безпеки характерні для зарубіжної літератури ?
5. Що таке «Економічна безпека»?
6. Які підходи відносяться до підходів кількісної оцінки економічної безпеки підприємства?
7. Охарактерізуйте «ресурсно-функціональний підход».
8. При ресурсно-функціональному підході розглядаються наступні ресурси.
9. Які критерії розглядаються при ресурсно-функціональному підході?
10. Перерахуйте об'єктивні та суб'єктивні загрози підприємству .
11. Охарактеризуйте сутність системи ЕБП.
12. Назвіть принципи формування системи ЕБП.
13. Охарактеризуйте внутрішні та зовнішні загрози ЕБП.
14. Що таке рейдерство.
15. Назвіть основну мету системи економічної безпеки
16. Що є моделлю економічної безпеки підприємства
17. Які існують рівні системи економічної безпеки?
18. Назвіть ознаки системи економічної безпеки підприємства.
19. Що таке антіентропійность?
20. Що таке внутрішнє середовище підприємства?
21. Що таке макросередовище та з яких елементів складається ?
22. Які існують типи зовнішнього середовища?
23. Що таке конкурентне середовище.
24. Охарактеризуйте поняття «грінмейл».
25. Сутність поняття загрози та ризику.
26. Назвіть теорії визначення поняття «ризик»
27. Що має на увазі фундаментальна теорія ризиків ?
28. Що таке систематичний ризик ?
29. Що припускає управління ризиком ?
30. Які бувають ризики за часом виникнення?
31. Які критерії використовуються у теорії ігор?
32. Визначення управління та його основні процеси.
33. Сутність методів управління.
34. Класифікація систем управління.
35. Нормативна база розробки та впровадження систем управління інформаційною безпекою.
36. Єдині критерії оцінки безпеки інформаційних технологій.
37. Загальна методологія оцінки безпеки інформаційних технологій.
38. Система управління організації як об'єкт дослідження.
39. Інформація як продукт захисту в інформаційній системі.
40. Підходи до побудови системи забезпечення інформаційної безпеки.
41. Методика побудови функціональної структури підприємств з підрозділами забезпечення інформаційної безпеки.
42. Методики оцінки небезпек і управління ризиком в підприємницькій діяльності.
43. Оцінка ефективності управління організацією.
44. Оцінка управління економічною та інформаційною безпекою підприємства.
45. Основні різновиди системного аналізу.
46. Структура аналізу та методологія системного аналізу.
47. Системний аналіз інформаційних систем.
48. Закон єдності аналізу і синтезу.
49. Цілі, завдання аналізу і синтезу систем управління.
50. Застосування методу експертної оцінки в системному аналізі.

9 Рекомендовані джерела інформації

1. Яровенко, Г. М. Інформаційна безпека як драйвер розвитку національної економікиі : дис. ... д-ра. екон. наук : 08.00.03. Суми, 2021. 590 с. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjzts_W8LOAAxW2xAIHHRF_AK8QFnoECBkQAQ&url=https%3A%2F%2Fessuir.sumdu.edu.ua%2Fhandle%2F123456789%2F83320&usg=AOvVaw19yHDRbUOdZ0FEwVwraOV6&opi=89978449.

2. Національна безпека: світоглядні та теоретико-методологічні засади : монографія / за заг. ред. О. П. Дзьобаня. Харків : Право, 2021. 776 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4244&download_id=1301.

3. Економічна безпека підприємництва в Україні : монографія / Г. В.Ситник, Г. В. Блакита, Н. М. Гуляєва та ін. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 284 с. URL: https://knute.edu.ua/file/MjkwMjQ=/5a209ea36441d3c8a61de7c747ac385b.pdf.

4. Економічна безпека підприємства: [підручник] / [А. М. Дідик, О. Є. Кузьмін, В. Л. Ортинський, Г. В. Козаченко, Ю. С. Погорелов, О. В. Ілляшенко та ін.]; за заг.ред. А. М. Дідика. Львів: НУ «Львівська політехніка», ТзОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. 624 с. URL: http://elar.naiau.kiev.ua/jspui/bitstream/123456789/17593/1/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D0%B0%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0_%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.

5. Вишня В. Б. Основи інформаційної безпеки : навч. посібник / В. Б. Вишня, О. С. Гавриш, Е. В. Рижков. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутріш. справ, 2020. 128 с. URL: https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/4206/1/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D1%96%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D0%B8%20%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%2006.2019%20%283%29.pdf.

6. Інформаційна безпека: навчальний посібник / Ю. Я. Бобало, І. В. Горбатий, М. Д. Кіселичник, А. П. Бондарєв, С. С. Войтусік, А. Я. Горпенюк, О. А. Нємкова, І. М. Журавель, Б. М. Березюк, Є. І. Яковенко, В. І. Отенко, І. Я. Тишик. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 580 с. URL: http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2020/Bobalo_2019_580sec.pdf.

10 Оцінювання результатів навчання

Схема розподілу балів:

Залік	70 балів (поточний контроль)	30 балів (контроль виконання індивідуальних завдань)	

Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

Залік	45 балів (поточний контроль)	15 балів (контроль виконання індивідуальних завдань)	

<table>
<tr><td colspan="2">Система оцінювання результатів навчання:
1) Максимальна кількість балів, які студент може здобути протягом семестру – 100.
2) Допустимий пороговий рівень для отримання заліку – 60 балів.
3) Оцінювання роботи на семінарських (практичних), лабораторних заняттях, самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5».</td></tr>
<tr><td colspan="2">Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни:</td></tr>
<tr><td rowspan="3">Поточний контроль:
MAX = 70 балів
MIN _{пороговий рівень} = 45 балів</td><td>Доповіді на семінарських заняттях</td></tr>
<tr><td>Усне опитування</td></tr>
<tr><td>Письмові роботи з засвоєння тем курсу</td></tr>
<tr><td>Виконання індивідуальних завдань:
MAX = 30 балів
MIN _{пороговий рівень} = 15 балів</td><td>Виконання завдань самостійної роботи
Реферат</td></tr>
<tr><td>Разом:</td><td>MAX = 100 балів
MIN _{пороговий рівень} = 60 бал</td></tr>
</table>

Шкала оцінювання результатів навчання:

<table>
<tr><td rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</td><td rowspan="2">Шкала ЄКТС</td><td colspan="2">Оцінка за національною шкалою</td></tr>
<tr><td>для екзамену, курсового проєкту (роботи)</td><td>для заліку</td></tr>
<tr><td>90-100</td><td>A</td><td>відмінно</td><td rowspan="5">зараховано</td></tr>
<tr><td>82-89</td><td>B</td><td rowspan="2">добре</td></tr>
<tr><td>74-81</td><td>C</td></tr>
<tr><td>64-73</td><td>D</td><td rowspan="2">задовільно</td></tr>
<tr><td>60-63</td><td>E</td></tr>
<tr><td>35-59</td><td>FX</td><td>незадовільно з можливістю повторного складання</td><td>не зараховано з можливістю повторного складання</td></tr>
<tr><td>1-34</td><td>F</td><td>незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td><td>не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</td></tr>
</table>

11 Політика курсу

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Здобувачі повинні мати активовану пошту.

Обов'язком здобувача є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки та відвідування, перегляд інформації в Viber, Телеграм-каналах групи.

Усі письмові запитання здобувача стосовно навчальної дисципліни мають надсилатися на електронну пошту кафедри або електронну пошту викладача.

Політика щодо пропусків занять

Здобувачі мають відвідувати лекційні й практичні (семінарські) заняття. Відсутність здобувача на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у заходах, що сприяють розвитку здобувачів і поліпшенню іміджу університету.

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Здобувачі мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Здобувач, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Здобувачі, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.